

Boldog új évet!

Lekció: Jn 1,19-51/Textus: Zakariás 9,9

2019. január 1.

„Örvendj nagyon, Sion leánya, ujjongj, Jeruzsálem leánya! Királyod érkezik hozzád, aki igaz és diadalmas, alázatos, és számaron ül, számarcsikó hátán.”

Kedves Gyülekezet!

Boldog új évet! Feltételezem, hogy ti is viszont kívánjátok nekem, úgyhogy köszönöm szépen. A mai nap elmúlt tíz órájában biztosan sokan mondták már ezt nektek és ti is sokaknak mondtátok. Akár rögtön éjfél után azoknak, akikkel együtt ünnepeltetek, akár egy smsben írta valaki, akár a buszsofőr volt olyan kedves, hogy így köszönt el, de itt az előtérben is hallhattuk egymástól. Boldog új évet! De belegondolunk, hogy amikor sokszor leginkább foghegyről, könnyedén, csak úgy boldog új évet kívánunk, mit mondunk igazából? Tulajdonképpen három nagyon súlyos szót: egy egész évről beszélünk, ráadásul egy teljesen új évről, aminek a történéseiről még fogalmunk sincs, és azt kívánjuk, hogy legyen boldog. Az egész év. Sőt, igazából nem is az év, hanem te legyél boldog az egész új évben. Szóval ez egy elég súlyos mondat, és ezután a vizsgálat után kicsit komolytalannak, vagy még inkább a hétköznapi valóságától távolinak tűnik, hogy ezt kívánjuk egymásnak. Egyszerűbb lenne inkább azt mondani, hogy „Éld túl a januárt!”, vagy valami ilyen reális dolgot. Mégis azt szeretném, hogy ennek az istentiszteletnek a végén újra tudjunk egymásnak őszintén boldog új évet kívánni, de ahhoz most meg kell értenünk valamit abból, hogy mit jelent ez a boldogság, ez az öröm, és hogy hogyan jellemezhet akár egy egész évet, amiről mi magunk még semmit nem tudunk.

Ezen az úton az igehirdetés alapigéje lesz a segítségünkre, mert ez az ige is így kezdődik: örvendj, ujjongj. „Örvendj nagyon, Sion leánya, ujjongj, Jeruzsálem leánya!” Legyél boldog! Azon gondolkodtam, hogy nekem mi jut eszembe a boldogságról. Biztos, mindenkinek más, de nekem eszembe jut például a nevetés. Szerintem akkor vicces valami, akkor szoktam nagyon nevetni, ha az a poén, beszólás, megjegyzés nagyon illik az adott szituációhoz, pont ott van a helye. Ezért szeretem nagyon a mémeket is, kiváló áthallások, művészi munka. (A mémek ilyen internetes vicces képek.) Igaz, az is elég szórakoztató tud lenni, amikor valami nagyon nem illik bele a helyzetbe, de akkor is a vicc, a nevetés jó helyen van, mert erre reagál. Ennyit a személyes humorfilozófiámról. Boldogság az is, amikor valami, amit elképzeltem, sikerül, azaz az elképzelésem az igazi helyére kerül a megvalósításban. Arra is gondoltam még, hogy ilyen boldogság tud lenni, amikor mondjuk megvigasztal valaki. Pont olyat mondott vagy tett, amitől megnyugodtam, annak a szónak, érintésnek ott volt a helye. Akkor is boldogok tudunk lenni, amikor szerelmesek vagyunk, és amikor a másik, akibe szerelmesek vagyunk, szerelmes belénk. Amikor egymásba vagyunk szerelmesek, akkor az én nagy szeretetemnek a másikban helye van, és az ő szeretetének bennem helye van. És milyen nagy szomorúság, amikor akibe szerelmesek vagyunk, az nem szerelmes belénk, hogy az én nagy szeretetemnek benne sajnos nincs helye.

Láthatjuk, hogy a boldogság valami olyan dolog, amikor valami a helyén van. Ezek szerint az ember boldogsága is az, amikor ő maga a helyén van. Ennek fényében át kell fogalmaznunk egy időre az újévi jókívánságunkat. Ha a boldogság az, hogy a helyemen vagyok, akkor ezt

kéne mondanunk: kívánom, hogy a helyeden legyél az új évben! Lehet, hogy erre nem azt a választ kapnánk, hogy „köszö, te is legyél a helyeden az új évben”, hanem azt, hogy „oké, szia...”, vagy azt, hogy „de mégis hogyan?”

Az ige nem hagy magunkra bennünket ezzel a kérdésünkkel. „Örvendj nagyon, Sion leánya, ujjongj, Jeruzsálem leánya!” De miért? Mégis hogyan? Így folytatja: „Királyod érkezik hozzád...” Ez a király az, aki jön, közelít felénk és elhozza azt a nagy-nagy örömet és boldogságot, ami minden boldogságnak az alapvető érzése: hogy a helyemen lehetek. Érkezik a király. Adventinek tűnhet ez a rész, és valóban, a karácsonyban beteljesedett az első eljövetele ennek a királynak. Nem tudom, nálatok hogy zajlott a karácsony, de az én karácsonyom egy bizonyos évek óta megszokott rutin szerint ment végbe. Tudtam, hogy mikor mi következik, ismerősek voltak az ízek, sőt, a legtöbb ajándékomról is tudtam, mert előre megkaptam, csak édesanyám visszacsomagolta és becsempészte őket a fa alá. A karácsony szépsége és kissé kiszámíthatósága után pont az ünnepet követően, most lesz izgalmas, hogy mit kezdünk azzal, amit egy hete átéltünk, megértettünk. A második eljövetel adventje még tart, és igazán a holnaptól újra beköszöntő hétköznapiakban, a teljesen kiszámíthatatlan új évben lesz tétje mindannak, amiről az ünnep szólt: hogy egy bizonyos király az, aki miatt örvendhetünk, aki miatt ujjonghatunk, aki a helyünkre visz minket az új évben is. Lehet, hogy először leszel ezen a helyen, lehet, hogy voltál már ott és ezért tudod, hogy most máshol vagy, és hiányzik, de lehet, hogy a helyeden vagy, és jó most úgy kezdeni ezt az évet, hogy megerősödsz benne, hálát adsz érte.

Két kérdést fogunk feltenni: ki ez a király és hol van ez a hely, a te helyed? Először is: ki ez a király? Zakariás próféta könyvében egy messiásjövendöléssel találkozunk. A messiás felkentet jelent, mint ahogy a királyt is felkenték. Királyod érkezik. Érkezik a Messiás. Ez a király az, aki elhozza ezt az örömet, és aki a helyedre visz. Az elsőnek felolvasott igeszakaszban azt láttuk, hogy Jézusban ezt a Messiást ismerte fel Keresztelő János és az első tanítványok. Keresztyén hitünk szerint ez a Messiás Jézus Krisztus.

Na, de szögezzük le, hogy Isten nem várja el tőled, hogy ezt elfogadd, csak azért, mert egy ötödéves teológus azt mondja egy templomban, hogy keresztyén hitünk szerint a te életedben, aki a te saját helyedre tud vinni kétezer-tizenkilencben, Keresztelő János szerint, keresztyén hitünk szerint, az apostoli tanítás és az egyházatyák szerint ez a te életedben Jézus. Isten nem várja el, hogy te ezért ezt igazságnak tartsd. Mert Isten tudja, hogy milyen embernek lenni. Igazából ő találta ki, mi az, hogy ember. Ki is próbálta, mi az, hogy ember. És amikor Jézus a földön járt, nekem úgy tűnik, hogy nem azt a nézetet támogatta, hogy tartsunk valamit igazságnak csak azért, mert egy tradíció, vagy csak azért, mert egy tekintély azt mondja, hogy ez igaz. Úgyhogy nem, Isten nem várja el tőled, hogy csak azért, mert én most ezt mondtam, vagy csak azért, mert a Biblia ezt mondja, te igazságnak fogadd ezt el. Nekem a nagyszüleim is lelkipásztorok voltak és édesanyám is lelkipásztor. És én azt gondoltam kiskoromban – jó, nem annyira kiskoromban is még ezt gondoltam –, hogy Isten meglepszik azzal, hogy én majd tőlük hallok Jézusról. Azt gondoltam, hogy Isten foglalkozzon csak azokkal, akiknek nem lelkipásztorok a nagyszülei és az édesanyjuk, hozzájuk tényleg oda kell mennie, el kell mondania, hogy ez az egész igaz, de nekem elmondják, ráadásul egy hozzám közelálló, megbízható tekintély mondja azt, hogy igaz. De ő nem érte be ezzel. Isten nekem is az ő saját Lelke által tett és tesz bizonyosságot a szívemben, hogy az én életemben is Jézus az a király, aki el tudja hozni ezt az örömet, aki a helyemre tud tenni. Úgyhogy ti is a saját életetek, a saját értelmetek és érzéseitek szemszögéből nézzetek rá erre a kérdésre! Valóban Jézus ez a Messiás

a zakariási igében és a te életedben? Lehet, hogy hited szerint ez már nem kérdés számodra, nem nyitott ajtókat akarok döngetni, de nekem olyan jó volt ebben a prédikációra való készüléskor, hogy a nyitott ajtón belépve Isten Lelke ezeket a dogmatikai hitigazságokat újra megtöltötte tartalommal.

Lássuk először a jövendölést: azt mondja Zakariás, hogy ez a király, ez a Messiás „...igaz és diadalmas, alázatos és számaron ül, számárcsikó hátán.” Kezdjük ott, hogy alázatos volt-e Jézus? Nem berobbant, hanem megfogant. A kisgyerekeket tette meg példának. Drágább volt neki az özvegyasszony két fillérje, mint a gazdagok kincsei. Nem szállt le a keresztről, amikor csúfolták. Feltámadása hangos bizonygatás helyett csendes volt, és nem a főpapok, hanem az asszonyok előtt történt, akik abban az időben jogilag nem számítottak tanúnak. Igen, alázatos volt Jézus.

Szamárcsikón ült-e Jézus? Hát igen, virágvasárnap számárcsikó hátán ült, de ez nem túl nagy szám, mert ha Jézus el akarta volna magáról hitetni, hogy ő a Messiás, és van egy ilyen prófécia, hogy a Messiás majd számárcsikón fog bevonulni, hát akkor én is azt mondanám, hogy ez még egy viszonylag egyszerűbb jövendölés, gyorsan beteljesítem, hozzatok egy számárcsikót, valamiért ez van odaírva. Nem ez a lényeg, hogy számárcsikón ült, hanem az, hogy igent mond Istennek, akkor is, ha Isten valami mást kér. Hogy ő a parázna nőt nem megkövezi, hanem beszélget vele. Hogy ő ilyet mond, hogy boldogok, akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak. Nem a világhoz igazodott akkor sem, amikor mesterként megmosta tanítványai lábát. És akkor sem, amikor számárcsikóra ült. Igen, igaz, hogy számárcsikón ült, mert igaz, hogy engedelmes.

Végül: igaz volt-e és diadalmas? A héberben nyelvtanilag ezt úgy tudnánk inkább fordítani, hogy igaznak nyilvánított és megszabadított. Megtapasztalta, hogy Isten igaznak nyilvánítja: igaznak, amikor sokan akkor is és ma is hazugnak mondják őt. Azt mondják: Jézus, amit te mondasz az Istenről az nem igaz. Mert a törvény, mert a császár, vagy mert nem létezik... Hazudsz, nem ilyen az Isten. Úgyhogy keresztre feszítünk, ez a büntetésed istenkáromlásért. És Jézus harmadnap feltámadt. Ne hozd meg azt az elfogult döntést, hogy lehetetlennek tartod a feltámadást. Igen, különleges, igen, egyedülálló. Ez a lényeg. Szóval Isten Jézus feltámasztásával azt mondja, hogy azoknak, akik keresztre feszítették nincs igazuk, Jézusnak viszont igaza van. Azt mondja: tényleg rólam beszélt és én aláírom, amit mondott. Igaznak nyilvánította és megszabadította őt Isten.

„Örvendj nagyon, Sion leánya, ujjongj, Jeruzsálem leánya! Királyod érkezik hozzád, aki igaz és diadalmas, alázatos, és számaron ül, számárcsikó hátán.” Igen, ez a prófécia szólhat Jézusról. Igaz rá. De ez nem jelenti azt, hogy az is igaz rá, hogy a te saját életedben ő az a személy, aki miatt örülhetsz és ujjonghatsz annak, hogy a helyeden vagy. Ahhoz, hogy ez is igaz legyen rá – nem más szemszögéből, hanem a te sajátodból –, meg kell néznünk, hogy hol van ez a hely, a te helyed? Mert ott vagyunk boldogok, ahol a helyünk van. Ahogy egy vicc a kontextusában, az elképzelés a megvalósulásban, a vigasztalás a megfelelő szóban, tettben, a szerelem a viszonzásban, te akkor vagy a helyeden, amikor azonosulsz azzal, akinek Isten lát téged Jézusban. A felolvasott részben Simonból Kéfás lesz, a kételkedőből hívő. Keresztelő János sem azokra a nevekre hallgatott, amit a világ mondott neki – Krisztus, Illés, próféta –, hanem mert önazonos lenni, betölteni azt, aki ő maga Isten szerint. Az örül, az a boldog, akit elvezet Jézus a helyére, abba a valójába, akinek az Isten látja őt.

És miért ő az egyetlen, aki el tud ide vezetni? Az Zakariás korabeli messiás váradalmak szerint ugyanazt a megszabadítást terjeszti ki a Király az ő népére, amit ő maga is megtapasztalt. Ő az

egyetlen, akit büntelenként nem tartott fogva a halál, hanem saját igazságáért megszabadult tőle, hogy ugyanezért az igazságért, a benne való hit által minket is részesítsen ebben a megszabadulásban. Megszabadít, azaz elvesz tőled mindent, ami elválaszt téged a helyedtől, a boldogságotól, az Isten szerinti énedtől. Azért bízhatjuk rá ezt az évünket is, mert még meg sem születünk, mikor már elkészítette a helyünket. És ez a hely nem ítéletre készült a kereszten, hanem irgalomra a keresztfá tövéénél, ahol belebocsátkozunk ebbe az igazságba és odaadunk Jézusnak mindent, ami elválaszt minket attól, aki ennyire szeret minket és attól, aminek ő lát bennünket. Azt mondja Keresztelő János: „Íme, az Isten Bíránya, aki elveszi a világ bűnét!

Ezért kívánhatunk egymásnak boldogságot egy olyan évre, amiből még egy teljes napot sem éltünk meg, mert boldogságunk forrása, Krisztus váltsága kiapadhatatlan, és a hely, amit nekünk készített egész évben, bármi történjék is velünk, tisztán vár minket. Az új évben is bármikor a kereszttel járulhatunk és ott Jézus minket engesztelő áldozatában a helyünkre kerülhetünk újra és újra, megvallva, rácsodálkozva és másoknak is elmondva, mint András Kéfnak: „Megtaláltuk a Messiást.”

Ámen.

(Bálint Anna)